

Sikkerhetsregler for brannfarlige varme arbeid på midlertidige arbeidsplasser

Sikkerhetsregel 1 - Risikovurdering og tillatelse

Bestilleren må skriftlig oppnevne en brannansvarlig, som skal vurdere om arbeidet medfører brannfare. For å kunne gjennomføre riktig vurderingen må brannansvarlig være godt informert og oppdatert om de forhold som gjelder på stedet der arbeidet skal utføres og hvordan det skal bli utført.

Dersom det er fare for brann, kan arbeidet kun bli utført under forutsetning av at den brannansvarlige har foretatt en fullstendig, dokumentert og gjennomført risikovurdering etter kravene i vedlegg 1. Den brannansvarlige skal, sammen med den som skal utføre arbeidet og brannvakten, vurdere brannfaren på stedet og treffe nødvendige tiltak, for å sikre at arbeidet kan bli utført forsvarlig. Ved vurdering av fare/risiko på bygningskonstruksjoner må det tas særlig hensyn til høyrisikodetaljer.

Den brannansvarlige gir deretter tillatelse til utføring av arbeidet, som underskrives av den brannansvarlige, utførende og brannvakt. Tillatelsen skal gis for så kort tid som mulig.

Kommentar: Tillatelsen skal normalt ikke gjelde lenger enn én dag, eller ett arbeidsskift. Hensikten med å begrense tiden som en tillatelse er gyldig, er å sikre at forhold og fare/risiko på arbeidsplassen ikke blir endret.

Den brannansvarlige må aktivt holde seg orientert om og kontrollere at sikkerhetsreglene blir fulgt både før, under og etter at arbeidet er blitt utført. Når arbeidet er avsluttet må brannansvarlig kontrollere at sikkerheten er gjenopprettet og deretter avslutte tillatelsen med signatur. Dette gjøres i forbindelse med gjennomføring av etterovervåking.

Den brannansvarlige kan bara delegere sitt arbeid dersom bestilleren har samtykket skriftlig til dette. Det skal fremgå av delegeringen om ytterligere delegering kan finne sted. Brannansvaret skal ikke delegeres for flere nivåer enn nødvendig.

Kommentar: Dersom den som er oppnevnt til å være den brannansvarlige ved oppstart av arbeidet ikke kan være tilstede ved kontroller under arbeidets gang, eller ved avslutning, kan ansvaret for tillatelsen overlates til en annen oppnevnt ansvarlig for den brannansvarlige. Slik overlevering inkluderer felles kontroll av arbeidsplassen på overleveringstidspunktet. Overleveringen bør dokumenteres.

Den brannansvarlige kan ikke selv utføre tillatelser som vedkommende selv har utstedt.

Ved vaktoppdrag i bygninger, der oppdraget ikke kan utføres i vanlig arbeidstid og den brannansvarlige ikke kan komme til stedet innen rimelig tid, kan entreprenøren selv fungere som brannansvarlig, men må da gå gjennom alle sikkerhetsregler for risikovurdering og tillatelse i henhold til vedlegg 1.

Kommentar: Hensikten er å hindre at ev skader på at bygningen blir verre, for eksempel på kvelder, netter og helger.

Sikkerhetsregler for brannfarlige varme arbeid på midlertidige arbeidsplasser

Sikkerhetsregel 2 - Personlig sertifikat

Den som er brannansvarlig, er utfører, eller er brannvakt for brannfarlige varme arbeider på en midlertidig arbeidsplass, må ha gyldig personlig sertifikat utstedt av konseptier etter SBF 2022. Den som ikke har løpende ansvar for brannansvarlig av brannfarlige varme arbeid på en midlertidig arbeidsplass, kan fritas fra å måtte ha personlig sertifikat. Unntaket kan ikke brukes til å spre tillatelsesansvaret til flere personer uten personlig attest i samme organisasjon. Ikke regelmessig betyr maksimalt tre brennbare varme arbeider på en midlertidig arbeidsplass i løpet av en 12-måneders periode.

Kommentar: Et borettslag eller eiere av små bedrifter, som ikke er faste bestillere av brannfarlige, varme arbeider på en midlertidig arbeidsplass, er et eksempel på at det ikke alltid kreves personlig attest for brannansvarlig.

Kommentar: Det er lurt å sikre og avtale at nødvendige ansvarshavende er tilgjengelige i god tid før arbeidet starter. Dersom oppdragsgiveren eller utføreren ikke kan sikre dette innenfor sine respektive organisasjoner, kan oppgaven delegeres.

Sikkerhetsregel 3 - Brannvakt og oppfølging

En brannvakt må være oppnevnt og tilstede på arbeidsstedet i den perioden/tiden det utføres brannfarlig varme arbeid på den midlertidige arbeidsplassen, også i arbeidspauser. Brannvakten kan ikke forlate arbeidsplassen før brannfaren har opphørt.

Unntaksvis kreves det ikke brannvakt dersom den brannansvarlige vurderer at det er åpenbart at arbeidet kan utføres med samme sikkerhet uten brannvakt. Når arbeidet er avsluttet må arbeidsstedet overvåkes i minst en time eller lenger tid, som angitt av den brannansvarlige i tillatelsen.

Etterovervåking kan utføres av en annen enn den som er oppnevnt som brannvakt, dersom vedkommende har personlig sertifikat etter SBF 2022. En annen oppnevnt person må navngis ved risikovurdering og autorisasjon for brannfarlig varme arbeid på midlertidig arbeidsplass. Det må alltid foretas oppfølging, selv om det er foretatt vurderingen om at det ikke er behov for brannvakt under arbeidet.

Kommentar: Termografi med varmekamera kan være et godt hjelpemiddel under og etter arbeid for å kunne oppdage brannfare.

Sikkerhetsregel 4 - Brannfarlig gods og/eller eksplosivt miljø

For arbeid i rom som inneholder eller har inneholdt brannfarlige varer, må det innhentes tillatelse fra den som er oppnevnt til å forestå brannfarlige varer i virksomheten. Dersom leder av brannfarlig gods mangler, må driftsleder kontaktes for tillatelse.

For arbeid i rom der det er fare for eksplosjonsfarlig atmosfære, må det innhentes arbeidstillatelse fra ATEX-ansvarlig før arbeidet starter. Dersom det ikke er noen ansvarlig for ATEX-sikkerhet, må driftsleder kontaktes for tillatelse.

Kommentar: Fare for potensielt eksplosive atmosfærer (ATEX) kan oppstå i miljøer som inneholder eller har inneholdt brennbare stoffer i form av gass, damp, aerosoler eller støv i visse konsentrasjoner i lufta.

Sikkerhetsregler for brannfarlige varme arbeid på midlertidige arbeidsplasser

Sikkerhetsregel 5 - Brannsikre arbeidsplassen

Brennbart materiale på og ved arbeidsplassen må

- flyttes vekk,
- beskyttes ved å bli dekket til med ikke-brennbart materiale og/eller
- bli skjermet med ikke-brennbart materiale.

Arbeidsplassen må rengjøres og om nødvendig vannes.

Størrelsen på risikoområdet rundt arbeidsplassen må fastsettes i risikovurderingen og innvilgning av tillatelse.

Kommentar: Uten forebyggende tiltak er passende sikkerhetsavstand til arbeidsplassen minst 10 meter horisontalt og vertikalt. Den horisontale avstanden bør økes til minst 15 meter, dersom arbeidet blir utført på en forhøyd overflate, for eksempel en plattform eller mesanin, da gnister har en tendens til å bevege seg lenger under disse situasjoner. Videre bør sikkerhetsavstanden til arbeidsplassen økes med hensyn til materialets brennbarhet, valg av arbeidsmetode og verktøy, for eksempel anbefales 20 meter til celleplast.

Brennbart arbeidsmateriale i direkte tilknytning til arbeidsplassen bør også håndteres i henhold til risikovurdering og innvilgning av tillatelser.

Sikkerhetsregel 6 - Skjulte, brennbare bygningskomponenter

Varmeledende konstruksjoner og skjulte brennbare bygningsdeler må undersøkes med hensyn til brannfare og ved konstatert fare for brann

- bli beskyttet og
- bli gjort tilgjengelig for umiddelbar slokkearbeid.

Dersom varmeledende bygningsdeler faller innenfor risikoområdet og disse går gjennom en bygningsdel, må risikoområdet utvides, slik at også den andre siden av bygningsdelen inngår i risikoområdet og blir overvåket av brannvakt.

Kommentar: For å undersøke om det er varmeledende konstruksjoner og skjulte, brennbare bygningsdeler, kan det være nødvendig med et destruktivt inngrep i konstruksjonen. Utfører og brannvakt kan ikke selv bestemme destruktive inngrep. Brannansvarlig må først avtale med oppdragsgiveren om arbeidet før det blir foretatt et destruktivt inngrep.

Sikkerhetsregel 7 - Lekkasje

Sprekker, hull, gjennomføringer og andre åpninger i og ved arbeidsplassen må

- bli tettet og
- kontrollert med hensyn til brannfare.

Sikkerhetsregler for brannfarlige varme arbeid på midlertidige arbeidsplasser

Sikkerhetsregel 8 - Tørking og oppvarming

Ved tørking eller oppvarming må det brukes verktøy og metoder som fører til at materialet ikke blir antent.

Tetningsarbeider

Ved påføring av tettesjikt kan materialet varmes opp til maksimalt 300 °C. Når oppvarming skjer med forbrenning av gass, må brennere ha en helt lukket flamme eller være produsert slik at verktøyet oppfyller kravene i SBF 2023.

Kommentar: Tilstedeværelsen av høyrisikodetaljer bør særlig bli tatt i betraktning i risikovurdering og tillatelser.

Kommentar: Når det blir brukt gassbrennere ved påføring av tettesjikt, bør brenneren være i konstant bevegelse for å hindre at materialet blir antent.

Smelting av snø og is

For at bruk av åpen flamme skal være tillatt ved smelting av snø og is, må konstruksjonen være av ikke-brennbart materiale og ikke ha høyrisikodetaljer. Brannansvarlig må ha gitt tillatelse til dette. Vann som dannes under smelting må ikke tørkes med åpen flamme eller brenner i henhold til SBF 2023/NSF 2020.

Sikkerhetsregel 9 - Sveise- og skjæreutstyr

Utstyret må være feilfritt og dokumentert. Før arbeidet starter må det være foretatt løpende kontroller.

Ved bruk av acetylgass må gassflasken være utstyrt med tilbakeslagsventil.

Sveisebrennere må være utstyrt med en tilbakeslagsventil for brenngass og oksygen. Vernehansker må være tilgjengelige.

Ved elektrisk sveising og skjæring må returledere festes så nært sveisestedet som mulig og det må utføres en spesiell kontroll av kabling og returledere.

Kommentar: Returledere kan festes med skrueklemmer, fjærklemmer eller magneter. Alle kan bli overopphetet ved dårlig kontakt og trenger derfor regelmessig tilsyn.

Kommentar: Elektriske sveisekontakter er å anse som en sveisemetode.

Kommentar: Eksempler på løpende kontroller av sveiseutstyr med gass finnes hos Svetskommissionen.

Sikkerhetsregel 10 - Smelting av asfalt

Ved smelting av asfalt må utstyret plasseres og håndteres etter SBF 507. Regler for smelting av asfalt ved arbeid på tak og balkonger.

Kommentar: SBF 507 kan også følges i aktuelle deler til smelting av asfalt ved arbeid på annet enn tak og balkonger, for eksempel gårdsrom og over garasjer eller terrasser.

Sikkerhetsregler for brannfarlige varme arbeid på midlertidige arbeidsplasser

Sikkerhetsregel 11 - Brannslukkeutstyr

Fungerende og tilstrekkelig slukkeutstyr må være tilgjengelig for umiddelbar slukkeinnsats på den midlertidige arbeidsplassen. Minimumskravene er vist i tabell 1 nedenfor:

Arbeidsplass	Alternativ 1	Alternativ 2	
Alle arbeidsplasser unntatt takleggingsarbeid	2 håndslukkeapparater ¹	Sikker tilgang til vann for å slokke med ²	
Takleggingsarbeid	3 håndslukkeapparater ¹	Sikker tilgang til vann for å slokke med ²	2 håndslukkeapparater ¹
	Bryteverktøy og lommelykt skal være tilgjengelig på arbeidsplassen		
¹ Håndslukkeapparat må være sertifisert og ha laveste effektivitetsklasse 34A 233B C, minst 6 kg pulver.			
² Sikker tilgang på vann til å slokke med skal sikres med dedikert/egen slange og nødvendig kapasitet og en kastelengde som når overflaten som kan utsettes for brann. For å oppnå den nødvendige kapasiteten må slangen være under trykk og være minst 19 mm (3/4").			

Sikkerhetsregel 12 - Brannsikringssystem

Ved brannfarlig varmt arbeid på en midlertidig arbeidsplass må utkoblinger av brannsikringsanlegg unngås eller bli begrenset til kun den midlertidige arbeidsplassen og i så kort tid som mulig. Før utkobling foretas må det innhentes godkjenning fra anleggsleder eller ansvarlig person. Etter avsluttet arbeid må brannsikringsanlegget umiddelbart settes i stand og settes i drift igen.

Vannbaserte sprinkleranlegg skal normalt være i drift og fungere under arbeidet.

Sikkerhetsregel 13 - Alarm

Nødetatene må kunne bli varslet innen et minutt etter oppdaget av brann. En fungerende telefon må være tilgjengelig. Den som slår alarm må kjenne til arbeidsplassens alarmadresse.